

Χρειάζεται μια ακόμη “Mission Impossible” (Ακατόρθωτη αποστολή) για να βγούμε από την κρίση

(Σε ασύνδετο σχήμα)

*Γράφει ο **Βύρων Τομάζος** Μηχανολόγος, Απόφοιτος Πολυτεχνείου Μονάχου e-mail: btomazos@gmail.com*

ση που είναι ο κύριος μοχλός επιτυχίας.

Ως λαός έχουμε τις προϋποθέσεις, το έχουμε αποδειξει στο παρελθόν. Πράγματι για τα **300 δις και πάνω** που χρωστάμε χρειαζόμαστε ένα mission impossible και αυτό δεν θα έρθει εξ ουρανού, ούτε θα μας χαρίσει κανείς τίποτα. Θα πρέπει πρώτα απ’ όλα να κουνήσουμε και τα χέρια μας.

Σκεπτόμουν λοιπόν, σε μια ακτίνα αισιοδοξίας ότι έχουμε το σθένος και τα ατού να το παλέψουμε παλικαρίσια. Θετικά σημεία υπάρχουν π.χ. είμαστε οι πιο εργαζόμενοι στην ευρώπη με τις περισσότερες ώρες. Έχουμε συγκριτικά περισσότερες μορφωμένους και γενικά ανθρώπους που έχουν τελειώσει πανεπιστήμια και παρόλο που τροφοδοτούμε την υφίγλιο με αυτούς, το λεγόμενο brain drain, ακόμα και με αυτούς που μένουν, μπορούν να τα βγάλουμε πέρα.

Το κράτος είναι σα μια επιχείρηση, η οποία πρέπει συνεχώς να αναθεωρεί τις αρχές της, τις δομές της, τη λειτουργία της, τα προϊόντα της και τις υπηρεσίες που παρέχει και τις οποίες πρέπει να ανανεώνει τουλάχιστον ένα 50% ανα τριετία.

Π.χ. Δεν είναι δυνατόν να πετύχει μια επιχείρηση αν οι άνθρωποί της δεν πιστέψουν στα προϊόντα της και στις υπηρεσίες της αλλά και να τα βιώσουν. Όλοι μας, κατά κάποιο τρόπο πουλάμε τις υπηρεσίες μας. Εμείς λέμε στο μάρκετινγκ ότι αν δεν πιστέψεις εσύ ο ίδιος στο προϊόν σου δεν θα μπορέσεις να το πουλήσεις με επιτυχία γιατί θα σε προδώσει ακόμα και η γλώσσα του σώματός σου. Δηλαδή αν οι άνθρωποι δεν αντιλαμβάνονται από κοινού τα οφέλη και δεν συνεργαστούν, **η αποτυχία είναι δεδομένη**.

Βασικός πυλώνας της επιτυχίας είναι ο **διάλογος, η συνεργασία, η καινοτομία, οι γνώσεις και η πίστη στο προϊόν και στις υπηρεσίες**, τα οποία όλα αυτά μαζί φτιάχνουν την αυτοπεποίθηση και δίνουν τη δύναμη να προχωρήσει κανείς μπροστά.

Οι επιχειρήσεις χρειάζονται συνεχώς μεταρρυθμίσεις οι οποίες δυστυχώς δεν είναι ευχάριστες αλλά μακροπρόθεσμα βοηθούν όλους.

Το ενεργητικό (ASSET) των επιχειρήσεων έχει μεταλλαχθεί και δεν είναι τόσο σπουδαία πλέον ούτε τα κτήρια ούτε τα μηχανήματα. Αλλά τον κορμό των επιχειρήσεων τον αποτελούν οι άνθρωποι. Αυτό είναι κυρίως το ενεργητικό που μετρά στις επιχειρήσεις. Δεν είναι πλέον οι αριθμοί των λογιστικών βιβλίων αλλά άλλοι παράμετροι που μετριούνται στην αξιολόγηση τους. Όπως το ηθικό των εργαζομένων, εταιρική κοινωνική ευθύνη, ανταγωνιστικό περιβάλλον, οι στόχοι και τα οράματα κ.α. Επίσης πολλές λόγος γίνεται για τη βιώσιμη ανάπτυξη, **αναγκαία και σύμφυτη με την ανθρώπινη φύση**, αλλά πρέπει να επιτευχθεί με βιώσιμο τρόπο. Η εταιρική υπευθυνότητα να μην διασφαλίζει μόνο τα κέρδη αλλά και να συνεισφέρει στην κοινωνία που υπάρχει χωρίς να «βλάπτει», θα έλεγα, σημαντικά το περιβάλλον. Θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν της, τις μεγάλες αλλαγές και τάσεις τις εποχής μας, όπως έχω ξαναγράψει : τεχνητή νοημοσύνη, ίντερνετ, ωμέγα (3D) εκτυπωτές, ρομποτική κ.α., καθώς και την κυκλική οικονομία. **Γιατί τα γράφω όλα αυτά;** Γιατί το κράτος είναι σαν μια επιχείρηση και πρέπει να έχει αυτά που προανέφερα, αλλά δυστυχώς στο κράτος το δικό μας, τα ψάχνει κανείς με το «ντουφέκι», που λέμε στη Χίο.

Επιτρέψτε μου να εστιάσω στο μείζον θέμα το οποίο φυσικά έχει αναφερθεί αρκετές φορές από το Μ.Μ.Ε. κτλ. Είναι αυτό που λείπει από τις προηγούμενες κυβερνήσεις αλλά τώρα η κυβέρνηση του Σύριζα έχει πάρει τα σκήπτρα. Το μείζον λοιπόν θέμα, είναι ότι

οι περισσότεροι τουλάχιστον δεν πιστεύουν τα μοντέλα ανάπτυξης, κυρίως λόγω της κουμμουνιστικής παιδείας κλπ. Είναι σα να έχεις μια επιχείρηση που τα στελέχη της, αν οχι όλα, δεν πιστεύουν και **δεν βιώνουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της που παρέχει η επιχείρηση. Η επιχείρηση με μαθηματική ακρίβεια πωχέυει και φυσικά το κράτος.**

Δεν αρκεί π.χ. ο πρόεδρος της General Electric να πιστεύει σε μια στρατηγική αλλά πρέπει το έχελον της εταιρίας να το βιώνει και δυστυχώς αυτό είναι το μείζον πρόβλημα, της παρούσας κυβέρνησης μας που αν δε φτιαχτεί σύντομα, σίγουρα θα πτωχεύσουμε.

Γράφοντας αυτό το άρθρο, ανακοινώθηκε ανασχηματισμός. Ας ελπίσουμε οι νεοφερθέντες να πείσουν και τους εναπομείναντες συντρόφους ότι η ανάπτυξη γίνεται σε μια χώρα που έχει περιβάλλον σταθερό, με νόμους διαχρονικούς ή τουλάχιστον να μην αλλάζουν από μια μέρα στην άλλη. Χρειάζεται ένα πνεύμα δημιουργίας και αυτοπεποίθησης. Ένα καλό όνομα της χώρας, ότι άλλαξε ρότα, κάτι που είναι απολύτως αναγκαίο για να προσελκύσουν τα ξένα κεφάλαια, μιας και δεν υπάρχουν πλέον στη χώρα μας.

Ειλικρινά δεν τους καταλαβαίνω τους συντρόφους. Και μάλιστα μερικοί από αυτούς έχουν υψηλό IQ και μόρφωση, αφού τώρα όλοι βλέπουν και έχουν μπει στο «χορό» και δεν είναι πλέον στην αντιπολίτευση. Όπως λέει και η λαϊκή ρσηη «ο πουν απ’έξω απ’ το χορό, πολλά τραγούδια ξέρει» - το ίδιο ισχύει για τον γράφοντα. Ας παραμερίσουν περαιτέρω το κομματικό συμφέρον και ας δούν την πραγματικότητα, και τέλος πάντων ας πουν σαν νέοι ότι πιστέψαμε σε κάποιες ιδεοληψίες. Το να αναγνωρίζεις το λάθος σου, είναι ίδιον συνετού ανθρώπου. Το λάθος είναι διεθνώς αποδεδειγμένο, δεν υπάρχει καμία σοσιαλοκουμμουνιστική κοινωνία που να έχει ευημερήσει. Να έχει προσέξει το περιβάλλον π.χ. μια μόνο χημική βιομηχανία της τότε κουμμουνιστικής Γερμανίας κατέστρεψε περισσότερο το περιβάλλον απ’ ό,τι τουλάχιστον όλη η Γερμανία. Έτσι τουλάχιστον έχει γραφτεί στον τύπο.

Ας πάρουν παράδειγμα τους κινέζους, που επί δεκαετίες ήταν πορωμένοι και βομβαρδισμένοι με την κουμμουνιστική θεωρία και είχαν σαν «Ευαγγέλιο» το κόκκινο βιβλίο του Μάο και τρανά απέδειξαν σε σχήμα οξύμωρο ότι για να φάει ο λαός χρειάζεται ελεύθερη οικονομία με δράση χωρίς εμπόδια τα οποία τα διασφάλισε και εκεί είναι το σχήμα οξύμωρο (Κουμμουνισμός - Ελεύθερη οικονομία). Η κρατική διοίκηση που είναι κουμμουνιστική και έγινε το παγκόσμιο θαύμα που χόρτασαν πάνω απο 600 εκατομμύρια κινέζοι (κάθε φορά που το γράφω ανεβαίνει και το νούμερο).

Το τι έχουν δημιουργήσει είναι απίστευτο. Έφτιαξαν ένα μανχάταν στη Σαγκάη σε 20 χρόνια που πήρε 150 χρόνια στους Αμερικάνους να το φτιάξουν. Μετακίνησαν ολόκληρα χωριά. Έφτιαξαν προηγμένα εργοστάσια, ναυπηγεία, ενεργειακά κέντρα, μοντέρνα τρένα. Ξεπέρασαν την ιδεοληψία του πουλημάτος τη δημόσιας περιουσίας, που με πολύ εύστοχο τρόπο οι σύντροφοί μας τον λανσάρουν και έδωσαν το μεγαλύτερο μέρος αυτής στους ιδιώτες να τη χειριστούν.

Τελικά «μεταθάνατον» δόξα το έκαναν και οι συντρόφοί μας με ένα πολύ υποδεέστερο τρόπο από τον οποίο έκαναν οι κινέζοι. Εμείς τη δώσαμε όλη την περιουσία μας, εν μια νυχτί, φυσικά αναγκαστήκαμε εκ των πραγμάτων γιατί κωλυσιεργούσαμε, πιστεύοντας ότι θα εμφανιζόταν μια mission impossible από το τίποτα, η οποία δεν ήρθε.

Αφού λοιπόν φαίνεται να το έχουμε χωνέψει, και ειδικά οι σύντροφοι, οτι δεν υπάρχει μοντέλο ανάπτυξης μέσα στον κρατικισμό όπως υπάρχει σήμερα, ας το χωνέψουμε, να δούμε την πραγματικότητα και ας δούμε από δω και πέρα τι κάνουμε.

Ποιο είναι λοιπόν το δια ταύτα;

Τίποτα δεν είναι απλό, ούτε μπορεί να γίνει από τη μέρα στην άλλη. Πρέπει να συντονιστούμε όλοι μαζί, να αφήσουμε παραπέρα τις ιδεοληψίες μας, το κομματικό μας συμφέρον και να εργαστούμε όλοι μαζί για την Ελλάδα ρε γαμώτο και να κάνουμε το επόμενο mission impossible. Είναι ανάγκη να βρούμε καινοτόμες επιχειρήσεις και ανταγωνιστικές διεθνώς, να δημιουργήσουμε νέες ιδέες, να μειώσουμε την εργασία, να περιορίσουμε την ανεργία, έστω και με μερική απασχόληση. Καλύτερα να εργάζονται όλοι λιγότερο, αλλά να είναι μέσα σε ένα περιβάλλον εργασίας. Γιατί η αργία εί-

να μίτηρ πάσης κακίας.

Οι εβραίοι λένε οτι η επιτυχία ενός μαγαζιού είναι: **τοποθεσία, τοποθεσία, τοποθεσία**, και η αφεντιά μου λέει η κύρια επιτυχία για το mission impossible έχει να κάνει συν τοις άλλοις με **ανάπτυξη, ανάπτυξη, ανάπτυξη**.

Διαχρονικά στα πολλά άρθρα που έχω γράψει γνώμονάς μου είναι κυρίως να μεταφέρω τους αναγνώστες μας, ειδικά στους νέους, κάποια προστιθέμενη αξία, κάποια ελπίδα. Τουλάχιστον όπως την καταλαβαίνω εγώ, που μπορεί να είναι και λάθος.

Βασικός παράγοντας για επιδίωξη κάθε σκοπού όπως λένε οι περισσότεροι γκουρού της επιχειρησιακής φιλοσοφίας είναι η αυτοπεποίθηση. Και αυτήν πρέπει να προαγάγουμε ειδικά τώρα με την κρίση. Μοχλός της είναι η θετική σκέψη, η εμπιστοσύνη στον εαυτό μας και κατ’επέκταση στην κοινωνία και στο κράτος μας. Με την μεμψιμοίρια και ακινησία δεν επιτυχνάουμε τίποτα. Όπως μας χλευάζουν και εμάς στη Χίο «σφάξε με αγά μου να αγιάσω». Καλή η προσευχή αλλά πρέπει να κινούμε και τα χέρια μας. **Εστίασε λοιπόν στα θετικά μας**.

Π.χ. υπάρχουν αρκετές Ελληνικές STARTUPS εταιρίες, προσελκύντας εμπορικά κεφάλαια όπως: Persado (που κατέχει τα περισσότερα ξένα κεφάλαια), Workable, Hellas Direct, Avocarrot, Transifex, Hotelbrain, Tripsta, Blueground, Forky, Project Agora by TDG, που πέτυχαν στο εξωτερικό στα χρόνια της κρίσης (π.χ. ξένα επενδυτικά κεφάλαια: Glispa Global Group, Sprlunk, κ.α.), που μέσα από τις τεχνολογικές λύσεις βοηθούν στην παροχή υπηρεσιών σε πολλούς κλάδους από την εστίαση ως τον τουρισμό και τις μετακινήσεις. Υπάρχουν μεγάλοι όμιλοι όπως του **Μυτιληναίου, Terna, J&P** που εκτελούν μεγάλα επιχειρηματικά έργα που όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και με σημαντικό ποσοστό στο εξωτερικό. Επίσης υπάρχουν πολλές εταιρείες IT λογισμικού και άλλες επίσης ανταγωνιστικές εταιρείες με ρότα ανάπτυξης στη διήλυση πετρελαίου, καπνοβιομηχανίες οπως: Παπαστράτος. Εταιρίες καινοτόμων προϊόντων, όπως αυτή στη Δράμα (RAYCAP κ.α.). Επίσης, υπάρχουν πολλές καινοτόμες εταιρείες στην παραγωγή φαρμάκων και στον αγροτικό τομέα. Ας μας φύγει τέλος πάντων αυτή η παλιά μεμψιμοίρια της **ψωροκώσταινας, ότι στην Ελλάδα έχουμε λάδι και σταφίδες**. Συν τοις άλλοις, έχουμε και τη ναυτιλια και τον τουρισμό.

Υπάρχουν υποδομές πέρα του ανθρώπινου δυναμικού, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν υπόβαθρο και υπόδειγμα, σαν εργαλεία θα έλεγα για να πετύχουμε το mission impossible 300 και δις.

Θα το επαναλάβω και πάλι, μέχρι που να το χωνέψουμε/χωνέψουμε, ότι το πρόβλημα αρχίζει πρώτα από την κυβέρνηση. Η οποία με τον αριστερό προσανατολισμό της και τις ιδεοληψίες της συν την έλλειψη στοιχειωδών ικανοτήτων και εμπειρίες από κάποια στελέχη της, θα έλεγα πολλές φορές και άγνοιας του κινδύνου που μας περιβάλει που δημιουργούν **μια απάθεια και ακινησία στον επιχειρηματικό κόσμο δημιουργώντας ένα έλλειμμα εμπιστοσύνης στους ντόπιους και ξένους επενδυτές**, πράγμα που καθρεπτίζεται στα χαμηλά επίπεδα που βρίσκεται το χρηματιστήριό μας. Ας ελπίσουμε ότι ο ανασχηματισμός θα βελτιώσει την κατάσταση, υπάρχουν κάποια θετικά δείγματα.

Η μεταρυθμισμένη κυβέρνηση πρέπει να κινηθεί με θάρρος και αποφασιστικότητα στις **μεταρρυθμίσεις, στις ιδιωτικοποιήσεις, στην προεύλευση επενδύσεων** και να είναι η πρωτοπόρος που θα δώσει ένα νέο κύμα, ένα νέο μεράκι, μια νέα και ομόπνοη εκκίνηση.

Καλά το κράτος, αλλά και εμείς σαν πολίτες **έχουμε την κύρια ευθύνη**. Μιας και εμείς είμαστε το πρώτο κινούν και ζούμε σε μια Δημοκρατία.

Το σπουδαιότερο είναι, επαναλαμβάνω, να πιστέψουμε στους εαυτούς μας. Το σίγουρο είναι ότι πρέπει να δώσουμε τη μάχη του ’40, για την Ελλάδα, για την Ευρώπη, για τη Δημοκρατία, σε μια ανοιχτή οικονομία και να εργαστούμε όλοι για την καταπολέμηση των ανικανοτήτων, όπως ανέφερα σε προηγούμενο άρθρο μου. Πρέπει να αναπτύξουμε περαιτέρω και να ενισχύσουμε την εθνική μας συνείδηση π.χ. αγοράζοντας ελληνικά προϊόντα. Διάβασα στην «Καθημερινή» πάλι, ότι από το 2001 έως το 2015 είχαμε **715 δις** εισαγωγές και **223 δις** εξαγωγές, δηλαδή κάπου **35 δις** το χρόνο τώρα με την κρίση έχουν μειωθεί στα **14-15 δις**. Πολλά από αυτά τα προϊόντα μπορούμε να τα παράγουμε με επιτυχία στην Ελλάδα, αρκεί εμείς σαν καταναλωτές, έστω και αν είναι 20-30% ακριβότερα, να αγοράζουμε τα ελληνικά. Αν ο καθένας από μας τους 11 εκατομμύρια πολίτες, αγόραζε ελληνικά προϊόντα, π.χ. μόνο 160 ευρώ το χρόνο θα κερδίζαμε περίπου 2 δις το χρόνο. Χρειάζεται να κοιπάμε την προέλευση και το σήμα, το οποίο λόγω γραφειοκρατίας δεν έχει μπει σε όλα τα προϊόντα. Τώρα με την κρίση είναι επιτακτική ανάγκη.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, ότι έστω αν πληρώσουμε κάτι παρα-

πάνω για τα ελληνικά προϊόντα, αυτό είναι αντα-

ποδοτικό και γυρίζει σε εμάς και στα παιδιά μας.

Για να πετύχει αυτό το mission impossible και για να γίνει βιώσιμο π.χ. να είναι γύρω στα **180 δις** θα πρέπει να κάνουμε τις σωστές κινήσεις και τις σωστές θυσίες που συνεπάγονται περαιτέρω στερήσεις κυρίως από τα λαϊκά στρώματα αλλά μακροπρόθεσμα πιστεύω θα είναι καλό για όλους μας, και φυσικά οι δανειστές μας να βάλουν νερό στο κρασί τους πείθοντάς τους με τη συμπεριφορά μας.

Είναι ενθαρρυντικό και παρήγορο ότι αφήνουμε πλέον την εποχή (εκτός μικρών εξαιρέσεων) την εποχή της δαιμονοποιήσεως που μας άρχισε ο Ανδρέας του επιχειρείν και Κεφαλαίου και εισερχόμαστε σε μία άλλη. Απόδειξη είναι ότι οι έλληνες σπουδαστές σε μια σχετική μελέτη που έγινε εμφανίζονται ιδιαίτερα θετικοί σε σχέση με την επιχειρηματικότητα ως προοπτική με ένα μεγάλο ποσοστό **30%** να δηλώνουν έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας. Και η κυβέρνηση να αφήνει κάπως τις ιδεοληψίες και να το βλέπει κάπως σαν μια βασική προοπτική για την ανάπτυξη.

Keep working - made in Greece.

Κλείνοντας μπορούμε να πετύχουμε ένα άλλο mission impossible **αν κάνουμε φτερά τις ρίζες μας** κατά τον Παλαμά. (Boulevard - Οκτωβ. 16).

*«**Μας ταπεινώσαν όλες οι ταπεινώσεις, με την απόφαση την ήσυχη του ανέλπιδου ρουφήσαμε όλους τους καημούς κι όλους τους τρόμους, στη χώρα που όλες οι ζωές σα φυτρωμένες, φτερό την κάναμε τη ρίζα μας, και φύγαμε μακριά στα ολόνοιχτα προς τους μεγάλους δρόμους**».*

Υ.Γ. Άκουσα τους συντρόφους της κυβέρνησης να πανηγυρίζουν με το σημερινό Eurogroup ότι θα μας χαρίσουν σαράντα δις μέχρι το 2060 και φυσικά είναι σημαντικό. Όμως σκέφτηκα το φουκαρά το Βαγγελη το Βενιζέλο που κούρεψε το ασύλληπτο ποσό των 140 δις και πέσαν να τον φάνε σύντροφοι και μη. Φυσικά ένα μικρό ποσό από αυτά, γύρω στα 10 δις ήταν των ταμείων. ●